

**ДУНДГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Нутгийн удирдлагын орлон, 7-р баг Сайнцагаан сум
Дундговь аймаг 48090 Утас: 70592439, 70592208,
70593208, Цахим хаяг: Dundgovi@audit.gov.mn

2023. 02. 27 № 124

танай _____-ны № _____-г

**ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН ЗАСАГ
ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ Л.ДОРЖБАТ
ТАНАА**

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газар нь 46.7 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг төсвийн хөрөнгөөр, 1,884.8 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг хандив тусламж бусад эх үүсвэрээс хүлээн авч, 0.9 сая төгрөгийн хөрөнгийг бусад байгууллагаас шилжүүлэн авч хууль, журмын дагуу бүртгэл тайланд тусгасан байна.

Тус байгууллагын чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй бөгөөд үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд Дундговь аймаг байгуулагдсаны түүхт 80 жилийн ойн баяр наадмын үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх хандив тусламжийн орлогыг нэмэлт санхүүжилтийн дансаар хүлээн авч зарцуулан тайлагнасан бөгөөд аудитаар илэрсэн нийт зөрчлийн 79.6 хувийг тус үйл ажиллагаатай холбоотой зөрчил эзэлж байгаа, үндсэн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөт орлогын 7.0 сая төгрөгийг нэмэлт санхүүжилтийн дансанд төвлөрүүлэн зарцуулж, байгууллагын орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийг зөрүүтэй тайлагнасан зэрэг зөрчил нь

3012020237

нягтлан бодох бүртгэлийн болон бусад хууль тогтоомжийг зөрчсөн гол асуудал гэж үзлээ. Мөн шүүхийн шийдвэрээр ажилгүй байсан хугацааны 19.4 сая төгрөгийн цалинг төсвөөс нөхөн олгож, авлагаар тайлагнасан ч барагдуулаагүй зөрчил нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар материаллаг буруу тайлагналын эрсдэл өндөр үнэлэгдсэн асуудал байлаа.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй зохистой гэж үзлээ.

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн жилийн төлөвлөгөөнд хуулийн хүрээнд олгосон чиг үүргийн зорилт, төрийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулах ерөнхий 2 зорилтын хүрээнд 164 арга хэмжээг төлөвлөж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний үнэлгээгээр 93.6 хувийн гүйцэтгэлтэй тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Р.МӨНХТОГТОХ

ДУНДГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДУА-2023/158/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Дундговь аймаг

2023 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Р.Мөнхтогтох

Утас: 70592439

Цахим хаяг: Munkhtogtokhr@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Х.Наранцацрал

Утас: 70592225

Цахим хаяг: Narantsatsralkh@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Д.Ихбаяр

Утас: 70593113

Цахим хаяг: ikhbayard@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

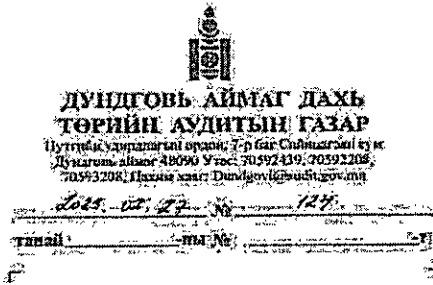
АГУУЛГА

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	15
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	18
4.1 Ерөнхий зүйл	18
4.2 Материаллаг байдал.....	18
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	19
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	19
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	19
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	19
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	19
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	20
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ.....	20
5.1 Төлбөрийн акт.....	20
5.2 Албан шаардлага	20
5.3 Зөвлөмж.....	20
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.....	20-26

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮРӨРЛӨН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Л.ДОРЖБАТ ГАНГАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, эрвэр хөрөнгө бичгийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материалыг зүйлийн хувьд үнэн зөв томируулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандартад түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэж байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажлласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг өнцөглөх хэсэг

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газар нь 46.7 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг төсвийн хөрөнгөөр, 1,884.8 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг хандив тусламж бусад эх үүсвэрээс хүлээн авч, 0.9 сая төгрөгийн хөрөнгийг бусад байгууллагаас шилжүүлэн авч хууль, журын дагуу бүртгэл тайланд тусгасан байна.

Тус байгууллагын нэг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй бөгөөд үйл ажиллагаагаас асралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд Дундговь аймгад байгуулагдсаны түүхт 80 жилийн ойг баяр наадмын үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх хандив тусламжийн орлогыг нэмэлт санхүүжилтийн дансаар хүлээн авч зарцуулан тайлагнасан бөгөөд аудитаар илэрсэн нийт зөрчлийн 79.6 хувийг тус үйл ажиллагаатай холбоотой зөрчил эзэлж байгаа, үндсэн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөт орлогын 7.0 сая төгрөгийг нэмэлт санхүүжилтийн дансанд төвлөрүүлэн зарцуулж байгууллагын орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийг зөрүүтэй тайлагнасан эзрэг зөрчил нь

3012026337

нягтлан бодох бүртгэлийн болон бусад хууль тогтоомжийг зорчсон гол асуудал гэж үзлээ. Мөн шүүхийн шийдвэрээр ажиггүй байсан хугацааны 19.4 сая төгрөгийн цалин төсвөөс нөхөн олгож авлагаар тайлагнасан ч барагдуулаагүй зөрчил нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар материаллаг буруу тайлагналын эрсдэл өндөр үнэлэгдсэн асуудал байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохиистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй зохиистой гэж үзлээ.

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээж, Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн жилийн төлөвлөгөөнд хуулийн хүрээнд олгосон туг үүргийн зорилт, төрийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулах ерөнхий 2 зорилтын хүрээнд 164 арга хэмжээг төлөвлөж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний үнэлгээгээр 93.6 хувийн гүйцэтгэлтэй тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж танилцуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтын тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангиад эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ийн дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд ул санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үзлээ.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Г.МӨНХТОГТОХ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	495,526,810.91	728,085,473.91
33	АВЛАГА	239,097,310.00	267,907,388.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	2,931,124.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	3,904,600.00	6,067,730.00
335	Бусад авлага	235,192,710.00	258,908,534.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	137,607,819.00	163,831,243.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	97,584,891.00	95,077,291.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	256,429,500.91	460,178,085.91
351	Түүхий эд материал	108,480.00	108,480.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	108,480.00	108,480.00
354	Хангамжийн материал	256,321,020.91	460,069,605.91
35410	Бичиг хэргийн материал	4,823,845.00	4,944,045.00
35420	Аж ахуйн материал	246,420,335.91	365,459,410.91
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,875,000.00	1,875,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	2,606,840.00	6,109,000.00
35450	Барилгын засварын материал	-	81,682,150.00
35460	Хүнсний материал	595,000.00	-
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	14,376,290,170.97	13,007,684,493.76
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	14,376,290,170.97	13,007,684,493.76
392	Биет хөрөнгө	8,752,406,170.97	9,648,564,493.76
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	8,611,990,390.07	8,991,110,666.61
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(581,414,615.06)	(816,013,646.54)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	561,050,000.00	568,700,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(352,494,444.12)	(409,901,388.66)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	854,793,637.08	1,638,423,109.08
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(694,398,702.61)	(794,262,017.24)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	454,190,444.74	497,700,723.91
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(217,461,823.25)	(273,472,802.59)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	163,528,220.00	323,027,900.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(47,376,935.88)	(76,748,050.81)
393	Биет бус хөрөнгө	5,623,884,000.00	3,359,120,000.00
39301	Програм хангамж	89,371,100.00	90,871,100.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(89,371,100.00)	(89,471,100.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	5,623,884,000.00	3,357,720,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	14,871,816,981.88	13,735,769,967.67
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	209,463,748.00	(0.00)
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	209,463,748.00	(0.00)
413	Өглөг	209,463,748.00	(0.00)

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	140,460,381.00	(0.00)
4136	Бусад өглөг	69,003,367.00	-
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	69,003,367.00	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	14,662,353,233.88	13,735,769,967.67
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	14,662,353,233.88	13,735,769,967.67
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	7,563,985,972.28	5,556,641,311.61
51101	Өмч: - төрийн	7,563,985,972.28	5,556,641,311.61
512	Хуримтлагдсан үр дүн	4,276,031,511.39	5,356,792,905.85
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	3,966,243,582.06	4,276,235,511.39
51220	Тайлант үеийн үр дүн	309,787,929.33	1,080,557,394.46
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,822,335,750.21	2,822,335,750.21
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	14,871,816,981.88	13,735,769,967.67

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,435,060,893.21	6,236,233,532.66
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	703,288,901.56	1,210,360,475.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	703,288,901.56	1,210,360,475.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	703,288,901.56	1,210,360,475.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	531,000.00	13,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,854,500.19	3,823,830.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	694,903,401.37	1,206,523,645.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛГИЙН ОРЛОГО	3,731,771,991.65	5,025,873,057.66
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	925,064,291.65	2,323,017,257.66
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	21,579,555.00	1,455,024,253.90
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	798,435,770.00	525,134,139.50
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	105,048,966.65	342,858,864.26
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,806,707,700.00	2,702,855,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	2,806,707,700.00	2,702,855,800.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,445,167,025.93	4,572,436,790.35
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,445,167,025.93	4,572,436,790.35
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,726,500,378.73	4,287,687,670.38

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	943,210,558.54	942,977,123.10
210101	Үндсэн цалин	499,510,620.54	612,744,012.10
210102	Нэмэгдэл	184,688,141.00	214,796,515.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	57,458,430.00	52,045,000.00
210104	Урамшуулал	53,057,246.00	63,391,596.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	148,496,121.00	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	115,171,864.75	110,790,230.39
210201	Тэтгэврийн даатгал	79,717,944.45	75,662,627.29
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,882,299.51	8,900,845.99
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,019,998.26	7,049,245.94
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,667,850.57	1,609,038.55
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	17,883,771.96	17,568,472.62
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	218,791,400.00	228,350,598.57
210301	Гэрэл, цахилгаан	19,574,881.00	23,845,284.69
210302	Түлш, халаалт	189,849,344.00	191,122,639.88
210303	Цэвэр, бохир ус	9,367,175.00	13,382,674.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	125,459,035.45	254,922,138.61
210401	Бичиг хэрэг	9,528,550.00	10,016,090.00
210402	Тээвэр, шагахуун	43,313,849.60	59,208,348.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	12,664,787.00	12,229,292.61
210404	Ном, хэвлэл	160,200.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	147,456.00	73,728.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	33,732,562.85	173,394,680.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	25,471,630.00	-
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн /ТӨҮГ/	440,000.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	82,715,957.75	61,223,339.00
210604	Урсгал засвар	82,715,957.75	61,223,339.00
2107	Томилолт, зочны зардал	53,762,966.00	65,334,950.00
210702	Дотоод албан томилолт	25,703,000.00	65,334,950.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	28,059,966.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,360,215.00	29,414,673.20
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	18,234,250.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	5,967,200.00	4,166,700.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	377,190.00	418,561.20
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	143,000.00	143,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,337,200.00	5,913,000.00
210807	Газрын төлбөр	535,625.00	539,162.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,177,028,381.24	2,594,674,617.51
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	778,063,411.00	2,061,181,754.82
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,764,200.00	26,876,423.00

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	390,200,770.24	506,616,439.69
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	718,666,647.20	284,749,119.97
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	176,326,720.00	202,294,920.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	9,470,000.00	10,000,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	8,517,100.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	5,148,600.00	22,136,800.00
213206	Ээлжний амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт	85,000.00	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	15,830,600.00	21,675,020.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	145,792,520.00	139,966,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	542,339,927.20	82,454,199.97
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	542,339,927.20	82,454,199.97
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	989,893,867.28	1,663,796,742.31
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	680,105,937.95	583,239,347.85
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	3,959,290.95	31,727,221.85
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	676,146,647.00	551,512,126.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(680,105,937.95)	(583,239,347.85)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	309,787,929.33	1,080,557,394.46

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	3,735,993,167.84	5,026,482,757.66
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	9,423,450.19	609,700.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	9,423,450.19	609,700.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	9,423,450.19	609,700.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	531,000.00	13,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	8,892,450.19	596,700.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,726,569,717.65	5,025,873,057.66
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	919,862,017.65	2,323,017,257.66
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	21,579,555.00	1,455,024,253.90

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	793,233,496.00	525,134,139.50
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	105,048,966.65	342,858,864.26
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,806,707,700.00	2,702,855,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	2,806,707,700.00	2,702,855,800.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	3,141,708,901.84	4,220,035,583.66
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,141,708,901.84	4,220,035,583.66
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,423,042,254.64	3,935,286,463.69
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	947,562,581.54	945,908,247.10
210101	Үндсэн цалин	503,862,643.54	612,875,136.10
210102	Нэмэгдэл	184,688,141.00	214,796,515.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	57,458,430.00	54,845,000.00
210104	Урамшуулал	53,057,246.00	63,391,596.00
210105	Гэрээг ажлын хөлс	148,496,121.00	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	115,475,820.75	110,790,230.39
210201	Тэтгэврийн даатгал	79,992,246.45	75,662,627.29
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,911,953.51	8,900,845.99
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,019,998.26	7,049,245.94
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,667,850.57	1,609,038.55
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	17,883,771.96	17,568,472.62
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	218,791,400.00	228,350,598.57
210301	Гэрэл, цахилгаан	19,574,881.00	23,845,284.69
210302	Түлш, халаалт	189,849,344.00	191,122,639.88
210303	Цэвэр, бохир ус	9,367,175.00	13,382,674.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	84,720,988.60	102,886,873.61
210401	Бичиг хэрэг	8,878,150.00	9,872,890.00
210402	Тээвэр, шатахуун	37,323,489.60	60,188,408.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	12,664,787.00	12,229,292.61
210404	Ном, хэвлэл	670,200.00	200,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	147,456.00	73,728.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	25,036,906.00	20,322,555.00
2105	Нормативт зардал	385,000.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	385,000.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	84,355,227.75	75,190,739.00
210604	Урсгал засвар	84,355,227.75	75,190,739.00
2107	Томилолт, зочны зардал	51,926,010.00	65,334,950.00
210702	Дотоод албан томилолт	25,703,000.00	65,334,950.00

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	26,223,010.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,360,215.00	43,614,673.20
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	32,434,250.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	5,967,200.00	4,166,700.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	377,190.00	418,561.20
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	143,000.00	143,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,337,200.00	5,913,000.00
210807	Газрын төлбөр	535,625.00	539,162.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	909,465,011.00	2,363,210,151.82
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	900,700,811.00	2,336,175,728.82
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,764,200.00	27,034,423.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	718,666,647.20	284,749,119.97
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	176,326,720.00	202,294,920.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	9,470,000.00	10,000,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	8,517,100.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	5,148,600.00	22,136,800.00
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт	85,000.00	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	15,830,600.00	21,675,020.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	145,792,520.00	139,966,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	542,339,927.20	82,454,199.97
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	542,339,927.20	82,454,199.97
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	594,284,266.00	806,447,174.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	594,284,266.00	806,447,174.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	594,284,266.00	806,447,174.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	594,284,266.00	806,447,174.00
223001	Бусад хөрөнгө	536,954,266.00	759,707,874.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	57,330,000.00	46,739,300.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(594,284,266.00)	(806,447,174.00)
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	=	=
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	-

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	7,563,985,972.28	2,822,335,750.21	4,040,449,223.06	14,426,770,945.55
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	-74,205,641.00	-74,205,641.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	7,563,985,972.28	2,822,335,750.21	3,966,243,582.06	14,352,565,304.55
C07	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	309,787,929.33	309,787,929.33
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	7,563,985,972.28	2,822,335,750.21	4,276,031,511.39	14,662,353,233.88
D01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	7,563,985,972.28	2,822,335,750.21	4,276,031,511.39	14,662,353,233.88
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	204,000.00	204,000.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	7,563,985,972.28	2,822,335,750.21	4,276,235,511.39	14,662,557,233.88
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	2,007,344,660.67	0.00	0.00	-2,007,344,660.67
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	1,080,557,394.46	1,080,557,394.46
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	5,556,641,311.61	2,822,335,750.21	5,356,792,905.85	13,735,769,967.67

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,709,855,800.00	2,646,213,873.03
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,709,855,800.00	2,646,213,873.03
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,527,648,900.00	2,474,868,953.03
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	955,315,900.00	931,069,689.26
210101	Үндсэн цалин	607,246,000.00	601,963,964.26
210102	Нэмэгдэл	225,049,200.00	213,089,129.00

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	51,500,000.00	52,625,000.00
210104	Урамшуулал	71,520,700.00	63,391,596.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	115,563,000.00	108,942,567.39
210201	Тэтгэврийн даатгал	79,487,800.00	74,406,214.29
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,107,800.00	8,753,033.99
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,228,400.00	6,930,996.94
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,684,200.00	1,579,476.55
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,054,800.00	17,272,845.62
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	231,000,500.00	228,350,598.57
210301	Гэрэл, цахилгаан	24,600,900.00	23,845,284.69
210302	Түлш, халаалт	187,574,000.00	191,122,639.88
210303	Цэвэр, бохир ус	18,825,600.00	13,382,674.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	102,687,400.00	101,310,773.61
210401	Бичиг хэрэг	9,880,000.00	9,872,890.00
210402	Тээвэр, шатахуун	60,195,800.00	60,188,408.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	13,465,400.00	12,229,292.61
210404	Ном, хэвлэл	200,000.00	200,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэргэгчдийн устгал, ариутгал	173,700.00	73,728.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	18,772,500.00	18,746,455.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	58,031,000.00	52,860,316.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,000,000.00	-
210604	Урсгал засвар	53,031,000.00	52,860,316.00
2107	Томилолт, зочны зардал	44,572,800.00	43,195,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	44,572,800.00	43,195,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	43,706,400.00	43,614,673.20
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	32,517,100.00	32,434,250.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,166,700.00	4,166,700.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	418,600.00	418,561.20
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	143,000.00	143,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	5,921,000.00	5,913,000.00
210807	Газрын төлбөр	540,000.00	539,162.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	976,771,900.00	965,525,335.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	965,271,900.00	954,102,137.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	11,500,000.00	11,423,198.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	182,206,900.00	171,344,920.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	182,206,900.00	171,344,920.00

Дунговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	10,000,000.00	10,000,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	8,517,100.00	8,517,100.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	22,136,800.00	22,136,800.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	21,675,500.00	21,675,020.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	119,877,500.00	109,016,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,709,855,800.00	2,646,213,873.03
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,702,855,800.00	2,645,604,173.03
122005	Орон нутгийн төсвөөс	2,702,855,800.00	2,645,604,173.03
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	7,000,000.00	609,700.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,000,000.00	609,700.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,323,017,257.66
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,563,309,383.66
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,507,156,810.66
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	14,838,557.84
210101	Үндсэн цалин	10,911,171.84
210102	Нэмэгдэл	1,707,386.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	2,220,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,847,663.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,256,413.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	147,812.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	118,249.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	29,562.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	295,627.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,576,100.00

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,576,100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	36,680,423.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	6,850,000.00
210602	Тавилга	7,500,000.00
210604	Урсгал засвар	22,330,423.00
2107	Томилолт, зочны зардал	22,139,950.00
210702	Дотоод албан томилолт	22,139,950.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,430,074,116.82
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,414,462,891.82
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	15,611,225.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	30,950,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	30,950,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	30,950,000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	25,202,573.00
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	25,202,573.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	759,707,874.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	759,707,874.00
223001	Бусад хөрөнгө	759,707,874.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,323,017,257.66
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	2,323,017,257.66
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1,455,024,253.90
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	525,134,139.50
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	342,858,864.26
131106	Төсвийн урамшуулал	
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)-(II)-(I)	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газар нь эрхэм зорилгоо “Төр иргэн хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагаанд ил тод байдлыг ханган хүн амын эрүүл аюулгүй амьдрах орчин нөхцөлийг бүрдүүлж, эдийн засгийн өсөлтийг нэмэгдүүлж байгалийн тэнцвэрт байдлыг хангана” гэж тодорхойлжээ.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаанд мөрддөг Хөдөлмөрийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгыг 2021 оны 7 дугаар сарын 2-ны өдөр баталж, 2022 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс дагаж мөрдсөн байна. Харин санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг 2021 онд шинэчлэн байгууллагын даргын тушаалаар батлан үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлж байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1,136,047.0 мянган төгрөгөөр буюу 7.6 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

Үзүүлэлт	Эхний үндэглэл	Эцсийн үндэглэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	495,526.8	728,085.5	232,558.7
Мөнгөн хөрөнгө	-	-	0.00
Авлага	239,097.3	267,907.4	28,810.1
Бараа материал	256,429.5	460,178.1	203,748.6
Үндсэн хөрөнгө	14,376,290.2	13,007,684.5	-1,368,605.7
Нийт хөрөнгийн дүн	14,871,817.0	13,735,770.0	-1,136,047.0
Нийт өр төлбөр	209,463.7	0	-209,463.7
Цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	14,662,353.3	13,735,770.0	-926,583.3
Засгийн газрын хувь оролцоо	14,662,353.3	13,735,770.0	-926,583.3
Өр төлбөр, цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	14,871,817.0	13,735,770.0	-1,136,047.0

Авлагын үлдэгдэл өмнөх оноос 28,810.1 мянган төгрөгөөр өссөн нь баяр наадмын зардал болон албан томилолтоор ажилласан албан хаагчдад хоолны мөнгийг цалингийн сангаас давхардуулан олгосон зарцуулалтын үр дүнд бий болсон авлага байна.

Бараа материал дансны үлдэгдэл 460,178.1 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 203,748.60 мянган төгрөгөөр өссөн нь баяр наадмын зардлыг худалдан авалтын хүрээнд бий болсон аж ахуйн материал, орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар Сүм хөх бүрдийн барилга байгууламжид хийгдэх засварын ажлын барилгын материалын бүртгэлтэй холбоотой байна.

Тайлант онд үндсэн хөрөнгийн дансанд төсвийн хөрөнгө болон хандив тусламж бусад эх үүсвэрээр ирсэн 2,213,729.7 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг бүртгэж, 3,104,983.9 мянган төгрөгийн хөрөнгийг данснаас хасаж, 507,392.8 мянган төгрөгийн элэгдлийн зардлыг тооцсон байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 13,735,770.00 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 926,583.30 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант оны үр дүн өссөнөөс шалтгаалжээ.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг орон нутгийн төсвөөс 2,775,740.0 мянган төгрөг, үйл ажиллагааны орлогоос 7,000.0 мянган төгрөг, нийт зарлагыг 2,782,740.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас 72,884.2 мянган төгрөгөөр бууруулж, 2,702,855.8 мянган төгрөгөөр баталсан байна. Энэ нь 2022 он төсвийн төслийг бодитой, үндэслэлтэй боловсруулсан боловч харьяа дээд газраас тогтмол зардлууд болон урсгал зардлуудыг өмнөх

оны төсвийн дүнгээр болгож, харин цалингийн зардлыг нэмэгдлийн зөрүүгээр нэмэгдүүлж өгсөн байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 8 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 2,702,855.8 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 7,000.0 мянган төгрөгийг төсөвт байгууллагын өөрийн орлогоос бүрдүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс төлөвлөгөөт санхүүжилт болох 2,702,855.8 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, төсөвт байгууллагын өөрийн орлогоос 7,609.7 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж орлогын төлөвлөгөөг 108.5 хувиар давуулан биелүүлсэн боловч төсөвт байгууллагын өөрийн орлогоос бүрдүүлсэн 7,000.0 мянган төгрөгийг нэмэлт санхүүжилтийн дансанд төвлөрүүлэн зарцуулсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 2,646,213.9 мянган төгрөг буюу 97.7 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагааны зардлыг 30,685.8 мянга, нийтлэг үйлчилгээний зардлыг 10,924.3 мянга, Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал, дэмжлэгийн зардлыг 10,862.0 мянган төгрөгөөр, орон нутгийн нөөц хөрөнгийг 11,169.8 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулсантай холбоотой байна. Төсвийн хэмнэлт 57,251.6 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	70106 - Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	2,709,855.8	2,646,213.9	63,642.0	97.7
2	80101 – Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	1,102,808.7	1,072,122.9	30,685.8	97.2
3	80112 - Нийтлэг үйлчилгээ	466,034.9	455,110.6	10,924.3	97.7
4	80802 – Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал, дэмжлэг	141,553.0	130,691.0	10,862.0	92.3
3	80813 - Хуульд заасан үндэслэлээр албан хаагчдад олгох нөхөн олговор	8,517.1	8,517.1	-	100
5	81102 – Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	958,805.3	947,635.5	11,169.8	98.8
6	80815-Сонгуулийн үр дүнгээр чөлөөлөгдсөн албан хаагчид олгох нөхөн олговор	16,511.8	16,511.8	-	100
7	80714 – Ахмад настнуудад үзүүлэх хөнгөлөлт	10,000.0	10,000.0	-	100
8	80801 – Нөхөн олговор	5,625.0	5,625.0	-	100

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-г “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Дээд шатны төсөв захирагчаас 525,134.1 мянга, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 342,858.9 мянга, Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламжийн орлого 1,455,024.3 мянга нийт 2,323,017.3 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлсэн байна. Нэмэлт төсвийг цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшлын зардалд 14,838.6 мянга, ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал 1,847.7 мянга, хангамж, бараа материалын зардалд 1,576.1 мянга, эд хогшил, урсгал засварын зардалд 36,680.4 мянга, дотоод албан томилолтын зардалд 22,139.9 мянга, бараа үйлчилгээний зардал 1,430,074.1 мянга, нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардал 30,950.0 мянга, бусад үндсэн хөрөнгийн зардалд 759,707.9 мянга төгрөг буюу нийт 2,297,814.7 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна. Үлдэгдэл 25,202.6 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлжээ.

Өмнөх оноос нэмэлт төсвийн орлого 1,403,155.3 мянга, зардал 1,698,264.5 мянган төгрөгөөр өссөн тайлант онд Дундговь аймаг байгуулагдсаны түүхт 80 жилийн ойн баяр наадмын үйл ажиллагааны зардлыг нэмэлт санхүүжилтийн дансаар дамжуулан зарцуулсангай холбоотой байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Дундговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Д.Ихбаяр гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Наранцацрал, газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Р.Мөнхтогтох нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газар нь 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Дундговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ний өдрийн 02/139 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны нийт хөрөнгийн дүн 13,735,770.0 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 137,357.7 мянган төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор тус байгууллагад 30 арга хэмжээг түүвэрлэн авч ажилласан байна.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг 15 дугаар зүйлийн 15.1.3, 15.1.7 дахь заалтуудыг зөрчин 2,566.2 мянган төгрөгийг зарцуулсан зөрчлийг илрүүлж төлбөрийн акт тогтоосон.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газар нь 2022 онд нийт 12,579,007.9 мянган төгрөгийн 165 мэдээллийг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд ил тод, бүрэн байршуулахаас 3,028,384.1 мянган төгрөгийн 131 мэдээллийг байршуулаагүй байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй гэж үзэн зөвлөмж өгсөн, бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд шалгасан зүйлийг холбогдох шалгуурт нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийгдээгүй байна.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар өгөгдсөн албан шаардлагыг бүрэн хэрэгжүүлэн, хариуг Төрийн аудитын газарт албан бичгээр ирүүлсэн байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/		
Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт	Биелэлт

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	978.0	1	978.0	100
Албан шаардлага	3	45,052.5	3	45,052.5	100
Зөвлөмж	1	-	1	-	
Нийт дүн	4	46,030.5	4	46,030.5	

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Цаг хугацааны хязгаарлагдмал байдлаас шалтгаалан үндсэн хөрөнгө, бараа материалын дансанд завсрын аудитаар хяналтын тооллого хийх, тээвэр шатахууны зарцуулалтад давтан тооцоолол хийх горим сорилыг хэрэгжүүлэхээр шийдвэрлэлээ.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 2,800.0 мянган төгрөгийн алдаа¹ илрүүлснийг аудитын явцад залрууллаа. Үүнд:

1. Албан томилолтоор ажилласан албан хаагчдад хоолны мөнгийг цалингийн сангаас давхардуулан олгосон.

Шийдвэрлэсэн: Аудитын явцад залруулсан.

Аудитаар нийт 103,105.2 мянган төгрөгийн зөрчил² илрүүлэн 2,566.2 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 88,389.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгуулах албан шаардлага, нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт, 12,150.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгуулах 3 зөвлөмжийг тус тус хүргүүлсэн.

5.1 Төлбөрийн акт

1. Төсвийн шууд захирагчид хууль эрх зүйн үндэслэлгүй шийдвэрээр төсвөөс **887,131.00** /Найман зуун наян долоон мянга нэг зуун гучин нэгэн/ төгрөгийн балансын урамшуулал олгосон.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 23.2.-т /Нягтлан бодох бүртгэлийн ажилд үр бүтээл гарган ажилласан нягтлан бодох бүртгэлийн ажилтныг шагнаж урамшуулж болно./, Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д /төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах/, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15.1.3.-т /хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох;/ заасныг тус тус зөрчсөн байна.

2. Байгууллагын төсвөөс **1,679,100.00** /Нэг сая зургаан зуун далан есөн мянга нэг зуун/ төгрөгөөр согтууруулах ундаа худалдан авсан.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-т /төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах/, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15.1.7. /байгууллагын төсвөөр согтууруулах ундаа худалдан авахыг хориглоно./, тухайн үед мөрдөгдөж байсан Архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хуулийн 7.9-д /Төрийн өмчит болон төрийн өмчийн оролцоотой

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/.

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

аж ахуйн нэгж, улсын болон орон нутгийн төсвөөс санхүүждэг байгууллагын хөрөнгөөр согтууруулах ундаа худалдан авахыг хориглоно/ заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн: Төлбөрийн акт тогтоосон.

5.2 Албан шаардлага

1. Аудитаар аймаг байгуулагдсаны 80 жилийн ойн арга хэмжээг тэмдэглэн өнгөрүүлэхэд шаардагдах төсвийг иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар батлуулаагүй, баяр наадмын зардалд тогтоосон хэмжээнээс хэтрүүлэн 70,000,000.00 /далан сая/ төгрөг зарцуулсан.

Энэ Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-т /төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах/, мөн хуулийн 16.5.2-т /батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулахад нь хяналт тавих/, Үндэсний их баяр наадмын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.4 –д /17.1.4.аймаг, сумын баяр наадмыг тэмдэглэн өнгөрүүлэхэд шаардагдах төсвийг тухайн шатны иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар батлуулан зарцуулах/, Засгийн газрын 2010 оны 271 дүгээр тогтоолын 1 –д /Үндэсний их баяр наадмын арга хэмжээн д зориулан төсвөөс гаргах санхүүжилтийн жишиг дээд хэмжээг аймагт 10.0 (арван) сая төгрөг, суманд 5.0 (таван) сая төгрөг байхаар тус тус тогтоож, бөх, уяач, харваачдад төсвөөс олгох бай, шагналын жишиг хэмжээг хавсралт ёсоор шинэчлэн баталсугай/ заасныг тус тус зөрчсөн.

2. Засгийн газрын тогтоосон босго үнээс дээших үнийн дүн бүхий ойн баяр наадмын зардлын худалдан авалтыг хууль, журмын дагуу зохион байгуулаагүй, шууд худалдан авалт хийсэн.
3. Засаг даргын Тамгын газрын тээвэр шатахууны зардлын худалдан авах ажиллагааг хууль, журмын дагуу зохион байгуулаагүй, шууд худалдан авалт хийсэн.

Энэ Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.4.-т /хуульд өөрөөр заагаагүй бол бараа нийлүүлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэх этгээдийг чөлөөт өрсөлдөөн, нээлттэй сонгон шалгаруулалтын аргаар сонгох/, Төрийн болон орон нутгийн өмч хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах /ТБОНӨХБАҮХА/ тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.2-т /Шууд худалдан авч болох бараа, ажил, үйлчилгээний төсөвт өртгийн дээд хязгаар/, 33 дугаар зүйлийн 33.1 –д /Бараа ажил үйлчилгээний төсөвт өртөг нь энэ хуулийн 8.1.1-д заасан босго үнээс хэтрээгүй тохиолдолд харьцуулалтын аргыг хэрэглэж болно/, Монгол Улсын Засгийн газрын 2021 оны 124 дүгээр тогтоолын хавсралтын 2–т /Шууд худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаар нь бараа, ажлын хувьд – 20.0 сая/ заасныг тус тус зөрчсөн.

4. Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшууллын зардлаас төрийн албан хаагчдад түлээ нүүрсний хөнгөлөлт олгосон.
5. Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшууллын зардлаас ажилчдад биеийн тамирын хувцас худалдан авч өгсөн.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5.-д /батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;/, Сангийн сайдан 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар батлагдсан "Төсвийн зарлагын эдийн засгийн ангиллыг ашиглах зааврын "Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал" зардлын тайлбарт "Ажиллагчдын цалин хөлс болон хуулиар нийгмийн даатгалын шимтгэл (НДШ) бодогдох нэмэгдэл урамилын зардлууд энэ ангилалд хамаарна.", "Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал" зардлын тайлбарт "Байгууллагын дотоод журамд заасны дагуу албан хаагчид голдуу хагас бүтэн жилийн эцэст нэг удаа олгох мөнгөн шагнал, урамшуулал, эсхүл журамд заасан нөхцөлөөр олгох нэг удаагийн буцалтгүй тэтгэмжийн зардал энд хамаарна" заасныг тус тус зөрчсөн.

6. Байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөт орлого 7,000,000.00 төгрөгийг нэмэлт санхүүжилтийн дансанд төвлөрүүлэн зарцуулж, байгууллагын орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийг зөрүүтэй тайлагнасан.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-т /үнэн зөв байх;/, 14 дүгээр зүйлийн 14.4.5.-д /бүх орлого/, Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д /батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;/, 41 дүгээр зүйлийн 41.2.1.-д /хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх:/, 44 дүгээр зүйлийн 44.3. –т /Үндсэн үйл ажиллагааны зардлаас туслах үйл ажиллагаанд зориулж шууд болон шууд бусаар хөрөнгө зарцуулахыг хориглоно./ заасныг тус тус зөрчсөн.

Шийдвэрлэсэн: Зөрчил арилгах албан шаардлага хүргүүлсэн.

5.3 Зөвлөмж

1. Нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт, шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

1.1. *Илрүүлэлт:* Баяр наадмын үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон тус бүр нь 450.0 мянган төгрөгийн үнийн дүн бүхий 5 ханатай гэрийн халзтай 27 ширхэг шар бүрээсийг эрх бүхий албан тушаалтны шийдвэргүйгээр 15 сумын ЗДТГ-г тарааж бүртгэл тайланд тусгаагүй.

Өгсөн зөвлөмж: Хөрөнгийг ямар үнэ өртгөөр бүртгэлд тусгах талаар сумдад нэгдсэн чиглэл өгч биелэлтийг нь хангуулж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын газарт 2023 оны 05 дугаар сарын 25 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

1.2. *Илрүүлэлт:* Бэлнээр болон бэлэн бусаар худалдан авсан бараа бүтээгдэхүүний төлбөрийн цахим баримтыг харилцагчаас гаргуулан аваагүй, бүрдэл дутуу анхан шатны баримтаар гүйлгээ хийсэн.

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн хөрөнгөөр худалдан авч буй ажил үйлчилгээний төлбөр тооцоог хийхдээ хууль тогтоомжид заасан анхан шатны баримтын бүрдэл хангагдсан эсэх хяналт тавьж нягтлан бодох бүртгэлийн үнэн зөв байх зарчмыг баримталж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын газарт 2023 оны 09 дугаар сарын 25 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

2. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

2.1. *Илрүүлэлт:* Шилэн дансны хугацаа хоцролтын хэрэгжилт 100 хувьтай боловч мэдээлсэн байдлын хэрэгжилт 80.1 хувьтай байна.

Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны тухай хууль, шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд тавигдах мэдээллийн агуулга нийтлэг стандарт тогтоосон журмыг уншиж судлан хэрэгжилтэд хяналт тавих, мэдээлэл байршуулах ажил хариуцсан ажилтны ажлын хариуцлагыг сайжруулах;

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын газарт 2023 оны 05 дугаар сарын 25 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Албан томилолтоор ажилласан албан хаагчдад хоолны мөнгийг цалингийн сангаас давхардуулан олгосон.	1	2,800.0			1	2,800.0	1	2,800.0				
Дүн	1	2,800.0	-	-	1	2,800.0	1	2,800.0	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл:

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөт орлого 7,000,000.00 төгрөгийг нэмэлт санхүүжилтийн дансанд төвлөрүүлэн зарцуулж, байгууллагын орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийг зөрүүтэй тайлагнасан.	1	7,000.0			1	7,000.0						
Аймаг байгуулагдсаны 80 жилийн ойн арга хэмжээг тэмдэглэн өнгөрүүлэхэд шаардагдах төсвийг иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар баглуулаагүй, баяр наадмын зардалд тогтоосон хэмжээнээс хэтрүүлэн 70,000,000.00 /далан сая/ төгрөг зарцуулсан.	1	70,000.0			1	70,000.0						
Баяр наадмын үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон тус бүр нь 450.0 мянган төгрөгийн үнийн дүн бүхий 5 ханатай гэрийн халзтай 27 ширхэг шар бүрээсийг эрх бүхий албан тушаалтны шийдвэргүйгээр 15 сумын ЗДТГ-г тарааж бүртгэл тайланд тусгаагүй.	1	12,150.0					1	12,150.0				
Нэмэлт санхүүжилтийн төсвөөр согтууруулах ундаа худалдан авсан.	1	1,679.1	1	1,679.1								

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшууллын зардлаас төрийн албан хаагчдад түлээ нүүрсний хөнгөлөлт олгосон.	1	562.5			1	562.5						
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшууллын зардлаас ажилчдад биеийн тамирын хувцас худалдан авсан.	1	10,826.5			1	10,826.5						
Нийт дүн	6	102,218.1	1	1,679.1	4	88,389.0	1	12,150.0	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил												
Тус байгууллагын 2022 оны шилэн дансны мэдээллийг шалгахад цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 1,296.6 сая төгрөгийн зарлагын 73 гүйлгээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах шийдвэртэй холбоотой 1,731.8 сая төгрөгийн 58 шийдвэрийг мэдээлээгүй байна. Мөн цахим хуудаст мэдээлсэн төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах шийдвэрийн хуулбарыг огт байршуулаагүй.	1						1					
Дүн	1	-	-	-	-	-	1		-	-	-	-
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил												

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

Засгийн газрын тогтоосон босго үнээс дээших үнийн дүн бүхий ойн баяр наадмын зардлын худалдан авалтыг хууль, журмын дагуу зохион байгуулаагүй, шууд худалдан авалт хийсэн.	1				1							
Засаг даргын Тамгын газрын тээвэр шатахууны зардлын худалдан авах ажиллагааг хууль, журмын дагуу зохион байгуулаагүй, шууд худалдан авалт хийсэн.	1				1							
Төсвийн шууд захирагчид хууль эрх зүйн үндэслэлгүй шийдвэрээр төсвөөс балансын урамшуулал олгосон.	1	887.1	1	887.1								
Бэлнээр болон бэлэн бусаар худалдан авсан бараа бүтээгдэхүүний төлбөрийн цахим баримтыг харилцагчаас гаргуулан аваагүй, бүрдэл дутуу анхан шатны баримтаар гүйлгээ хийсэн.	1						1					
Дүн	4	887.1	1	887.1	2	-	1	-	-	-	-	-
Нийт дүн	5	887.1	1	887.1	2	-	2	-	-	-	-	-